

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Запропоновано підходи до оцінювання ефективності інноваційних процесів, котрі сприятимуть дієвому управлінню зазначеними процесами.

Ключові слова: *інноваційний процес, інновація, ефективність, управління.*

METHODOLOGICAL BASIS FOR ASSESSING THE EFFICIENCY OF INNOVATION PROCESSES

Abstract

Approaches to evaluating the effectiveness of innovative processes are proposed, which will contribute to the effective management of these processes.

Keywords: *innovation process, innovation, efficiency, management.*

Вступ

Успішне функціонування вітчизняних промислових підприємств і досягнення стратегічних переваг в умовах конкуренції значною мірою залежать від ефективності інноваційних процесів, які є необхідною складовою дієвого функціонування підприємств. Зазначене актуалізує питання оцінювання ефективності інноваційних процесів. Метою роботи є висвітлення деяких методичних основ оцінювання ефективності інноваційних процесів для їхнього практичного застосування на промислових підприємствах.

Результати дослідження

За Й.А. Шумпетером розрізняють два підходи до визначення поняття «інновація» [1]: інновація – результат творчої діяльності; інновація – процес впровадження нововведень. Інноваційним процесом вважають сукупність науково-технічних, технологічних і організаційних змін, що відбуваються під час реалізації інновацій. Інноваційною діяльністю, як відомо, є процес підготовки, обґрунтування, освоєння та реалізації наукових досліджень і розробок з метою покращення якості продукції, розширення номенклатури й удосконалення технології її виробництва.

Базовим поняттям для визначення сутності ефективності інноваційної діяльності є «ефективність». У науковій літературі є різні підходи до трактування цього поняття, однак характерним для більшості з них є відображення тісного зв'язку між поняттями «ефективності» та «ефекту». Деякі автори розділяють дефініції «ефективність» та «результативність», але є такі, що їх ототожнюють. При вимірюванні й оцінюванні ефективності інноваційних процесів ми використовуватимемо перший підхід, вважаючи ефективність і результативність процесу не тотожними поняттями, та моделі авторів Буреннікової (Поліщук) – Ярмоленка щодо складових результативності будь-якого процесу.

Відсутність комплексного підходу до розроблення показників оцінювання ефективності інноваційних процесів, однозначної системи показників, різноплановість у практиці їхнього розроблення диктують необхідність оновлення методичного підходу щодо такого оцінювання. Саме тому потрібні нові методики, які дадуть змогу не тільки визначити комплексну систему показників оцінювання ефективності інноваційних процесів, а й стануть гарантом успішної реалізації інноваційної стратегії розвитку підприємств.

При розгляданні інноваційних процесів, як і у випадку інших процесів, вважатимемо, що наслідком процесу є його продукти: як користь, як затрати, загальний продукт у вигляді продукту як користі та продукту як затрат, масштабний продукт у вигляді продукту як користі та тієї частини продукту як

затрат, котра пропорційна частці продукту як користі в загальному продукті [2]. При цьому показники складових результативності інноваційних процесів формуватимемо за допомогою показників відповідних продуктів [див. 2, 3 та ін.]. Зазначені показники є засобом підвищення результативності інноваційних процесів на основі вимірювання, оцінювання складових такої результативності із можливістю управління нею та можуть слугувати підґрунтям відповідної методики.

Висновки

Інноваційна діяльність промислових підприємств має бути результативною. Зазначене вимагає адекватного вимірювання результативності інноваційних процесів на підприємстві та оцінювання за сучасними методиками, що сприятиме дієвому управлінню нею.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. К. КНЕУ, 2003.
2. Буреннікова Н. В., Козлов Л. Г., Буренніков Ю. А., Завгородній І. В. Теоретичні засади результативності трансферу технологій: сутність, оцінювання, управління. *Бізнес Інформ*. 2022. № 7. С. 162-170.
3. Буреннікова Н.В., Ярмоленко В.О. SEE-управління на базі складових результативності як засіб підвищення дієвості процесу функціонування складних систем: сутність, методологія. *Бізнес Інформ*. 2016. № 1. С. 145-152.

Шуберанський Віталій Едуардович – аспірант кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна, e-mail: shuberanskiy@frendt.com.ua

Науковий керівник – *Буреннікова Наталія Вікторівна* – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту Вінницького національного технічного університету

Shuberanskyi V. – graduate student of the Department of Enterprise Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: igorzavg@ukr.net

Supervisor – *Burennikova Nataliia V.* – Doctor. Econ. Sc., Professor, Professor of the Department of Enterprise Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University